

Stanovisko odboru ochrany ovzduší a odboru legislativního k autorizaci pro zpracování odborného posudku v návaznosti na změny v příloze č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

Dne 1. března 2025 vstoupil v účinnost zákon č. 42/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tento zákon nahradil stávající přílohu č. 2 novým zněním, kde se mění rozsahy některých kódů stacionárních zdrojů a současně se do této přílohy doplňují kódy nové (kódy 2.8., 2.9., 2.10., 4.18., 7.18., 12.1. a 13.).

Tato změna má dopady na rozsah autorizované činnosti pro zpracování odborného posudku podle § 32 odst. 1 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a to zejména s ohledem na dříve vydaná rozhodnutí o autorizaci, resp. rozsah kódů, pro který byla tato rozhodnutí vydána. S ohledem na historickou rozhodovací praxi a formulace výroků rozhodnutí o autorizaci pro zpracování odborného posudku mohou nastat tyto situace:

1. Rozhodnutí o autorizaci pro zpracování odborného posudku bylo vydáno v rozsahu pro konkrétní kódy, typicky vymezené pomocí intervalů (např. 2.1. až 2.7., 5.1.1. až 5.14. apod.)
2. Rozhodnutí o autorizaci pro zpracování odborného posudku bylo vydáno v rozsahu pro konkrétní výčet odvětví (např. spalování paliv, chemický průmysl, nakládání s odpady).
3. Rozhodnutí o autorizaci bylo vydáno v rozsahu pro všechny typy stacionárních zdrojů v rámci některé z hlavních kategorií (spalovací/ostatní stacionární zdroje), ať už slovně nebo ve formě odkazu na některý z prováděcích předpisů platných před účinností zákona. Jedná se zejména o nařízení vlády č. 146/2007 Sb., o emisních limitech a dalších podmínkách provozování spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, a o nařízení vlády č. 615/2006 Sb., o stanovení emisních limitů a dalších podmínek provozování ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší.
4. Rozhodnutí o autorizaci pro zpracování odborného posudku bylo vydáno v rozsahu pro všechny typy stacionárních zdrojů (buď formou odkazů na prováděcí právní předpisy platné před účinností zákona nebo ve formě výčtu, který zahrnoval položku „ostatní“).

Situace č. 1 se týká rozhodnutí o autorizaci vydaných podle zákona. Situace č. 2 až 4 se týkají rozhodnutí o autorizaci vydaných podle dřívějšího zákona o ochraně ovzduší (zákon č. 86/2002 Sb.). Na tato rozhodnutí se tak vztahuje přechodné ustanovení v § 42 odst. 4 zákona, které zní: „Pro činnost zpracování odborného posudku se autorizace ke zpracování odborného posudku vydaná podle zákona č. 86/2002 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, považuje za autorizaci podle § 32 odst. 1 písm. d) tohoto zákona.“ Autorizované osoby, kterým bylo vydáno rozhodnutí o autorizaci ke zpracování odborného posudku podle zákona č. 86/2002 Sb., tak byly po nabytí účinnosti zákona oprávněny

vykonávat autorizovanou činnost v rozsahu dle vydaného rozhodnutí, aniž by musely žádat o jeho změnu nebo o nové rozhodnutí o autorizaci.

K jednotlivým výše uvedeným situacím dále uvádíme následující:

K situaci č. 1

Rozhodnutí o autorizaci ke zpracování odborného posudku jsou od účinnosti zákona vydávána pro konkrétní kódy podle přílohy č. 2 k zákonu. V těchto případech platí, že změní-li se znění, případně rozsah jednotlivých kódů, vztahuje se vydané rozhodnutí o autorizaci i na nové znění kódů, které jsou v daném rozhodnutí uvedeny. Současně ale platí, že rozsah autorizace skutečně odpovídá pouze rozsahu přesně popsanému ve výrokové části. To znamená, že hodlá-li autorizovaná osoba s takto vydaným rozhodnutím zpracovávat odborné posudky pro kódy 2.9., 4.18. nebo 7.18., je nezbytné požádat o rozšíření autorizace o tyto nové kódy. V případě, že rozhodnutí o autorizaci vydané přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 42/2025 Sb. ve výrokové části zahrnuje kód 5.11., byly jeho součástí také manipulace se sypkými materiály. S ohledem na skutečnost, že tyto činnosti byly ve velké míře z kódu 5.11. vyděleny a zahrnuty do nového kódu 12.1., lze platnost dřívější autorizace vydané pro kód 5.11. uznat i pro nový kód 12.1. Obdobná je situace u kódu 2.8. (sušení čistírenských kalů, znečištěného skla apod.). Tyto činnosti byly dříve zařazovány pod kód 3.1. (přímé procesní ohřevy). Z tohoto důvodu lze platnost autorizace pro kód 3.1. uznat i pro kód 2.8. Totéž se týká vztahu autorizace pro kód 2.1. (spalovny) a nového kódu 2.10. (jiné tepelné zpracování odpadu). Ve všech těchto případech lze dovodit, že autorizace byla již dříve vydána pro činnosti, které svou povahou odpovídají těmto novým kódům.

Lze tedy shrnout, že autorizace dříve vydané pro kódy 5.11., 3.1. a 2.1. lze považovat za platné i pro nové kódy 12.1., 2.8. a 2.10. (vzájemně mezi sebou pouze v tomto pořadí, viz výše).

K situaci č. 2:

V případě situace č. 2 je rozsah autorizované činnosti v rozhodnutí o autorizaci vymezen jako slovní výčet konkrétních výrobních či zpracovatelských odvětví. Na základě výše citovaného přechodného ustanovení § 42 odst. 4 zákona tak rozsah autorizované činnosti od účinnosti zákona vymezený v těchto rozhodnutích zahrnoval všechny kódy podle přílohy č. 2 k zákonu, které spadají pod příslušná odvětví. Ohledně změn ve znění či rozsahu jednotlivých kódů platí obdobně, co je k tomu uvedeno výše u situace č. 1.

Pro situaci č. 2 je rovněž relevantní, že podle zákona č. 86/2002 Sb. byly stacionární zdroje podle míry svého vlivu na kvalitu ovzduší děleny na kategorie „malé“, „střední“ „velké“ a „zvláště velké“. Malé stacionární zdroje se po přijetí zákona zpravidla staly stacionárními zdroji neuvedenými v příloze č. 2 k zákonu (tzv. nevyjmenovanými stacionárními zdroji). Zpracování odborného posudku bylo podle zákona č. 86/2002 Sb. vyžadováno pro povolovací procesy týkající se středních, velkých a zvláště velkých stacionárních zdrojů, tj. pro malé stacionární zdroje vyžadováno nebylo. Současně však vymezený rozsah autorizované činnosti umožňuje výrok rozhodnutí v kontextu platného znění zákona vykládat tak, že vydané rozhodnutí o autorizaci se nyní vztahuje i na nové kódy, které byly novelou č. 42/2025 Sb. doplněny do přílohy č. 2 k zákonu. K tomu rovněž uvádíme, že zákon č. 42/2025 Sb. neobsahuje přechodné ustanovení, které by stanovilo jinak. Je tedy třeba se přiklonit k výkladu, že v návaznosti na

doplnění nových kódů do přílohy č. 2, které spadají pod určitá odvětví, není ve vztahu k žádnému z těchto kódů nutno žádat o rozšíření autorizace.

Z výše uvedeného vyplývá, že po nabytí účinnosti zákona č. 42/2025 Sb. platí vydaná rozhodnutí o autorizaci tak, jak je formulován jejich výrok, a sice bez ohledu na to, zda se touto novelizací změnil počet a rozsah kódů v rámci daného výrobního nebo zpracovatelského odvětví. Je-li tedy např. ve výrokové části rozhodnutí rozsah autorizace formulován jako „zpracování kovů“, platí toto rozhodnutí pro všechny kódy podle přílohy č. 2 k zákonu, které spadají do odvětví zpracování kovů, včetně nového kódu 4.18. Pro tuto aplikaci přílohy č. 2 není rozhodné, že z ní byly poslední novelizací odstraněny nadpisy jednotlivých odvětví.

K situaci č. 3:

V případě situace č. 3 platí, že udělená autorizace je nadále platná pro takto vymezené hlavní kategorie, byť platná právní úprava je přímo v příloze č. 2 nezmiňuje. Dále pro tuto situaci platí obdobně výše uvedené stanovisko k situaci č. 2. K tomu, co již bylo uvedeno výše, dodáváme, že působnost prováděcích právních předpisů k zákonu č. 86/2002 Sb., na něž je v dotčených rozhodnutích o autorizaci v některých případech celkově, tj. bez bližší specifikace, odkazováno (nařízení vlády č. 146/2007 Sb., nařízení vlády č. 615/2006 Sb. aj.), pokrývala celý rozsah kategorií zdrojů. Lze tedy i v těchto případech dovodit, že rozhodnutí o autorizaci ke zpracování odborného posudku vydaná podle zákona č. 86/2002 Sb. se v kontextu platného znění zákona vztahují i na činnosti podle nových kódů v příslušných hlavních kategoriích, které byly do přílohy č. 2 k zákonu doplněny novelou č. 42/2025 Sb.

K situaci č. 4:

Analogicky je třeba postupovat v případě situace č. 4, neboť je principiálně totožná jako situace č. 3. Bylo-li vydáno před účinností zákona rozhodnutí o autorizaci pro všechny typy stacionárních zdrojů (ať už slovně či odkazem na tehdy platné prováděcí předpisy), s ohledem na výše uvedené platí, že toto rozhodnutí je platné pro všechny stacionární zdroje uvedené v příloze č. 2 k zákonu.

Kód 13. dle přílohy č. 2 k zákonu:

Specifická je situace v případě kódu 13., což je kód, který byl zaveden pro jinde neuvedené stacionární zdroje, jejichž provozovatel požádal dobrovolně o povolení provozu. Tyto stacionární zdroje se tak z vůle provozovatele staly stacionárními zdroji uvedenými v příloze č. 2 k zákonu. Věcný rozsah tohoto kódu však není specificky vymezen a může se jednat v zásadě o kterýkoliv stacionární zdroj. Z tohoto důvodu nelze ani stanovit specifické požadavky na zpracování odborného posudku pro tento kód, resp. na prokázání odborné způsobilosti k výkonu autorizované činnosti. Lze proto vycházet z toho, že každá autorizovaná osoba, které bylo rozhodnutí o autorizaci vydáno, prokázala dostatečné znalosti ke zpracování odborných posudků i pro stacionární zdroje, které budou zařazeny do tohoto kódu. Není proto nutné u dosud vydaných rozhodnutí o autorizaci ke zpracování odborných posudků žádat o její rozšíření o kód 13. a všechny autorizované osoby ke zpracování odborných posudků tak mohou odborné posudky zpracovávat i pro tento kód.

Závěr:

Na základě výše uvedeného lze shrnout, že o rozšíření autorizace o kódy 2.9., 4.18. a 7.18. je třeba žádat u těch rozhodnutí, jejichž rozsah je přesně určen kódy a intervaly kódů z přílohy č. 2 zákona, které nové kódy nezahrnují. Odborné posudky pro stacionární zdroje zařazené do kódu 13. může zpracovávat každá autorizovaná osoba, bez nutnosti podávání žádosti o rozšíření autorizace. Výše uvedené závěry budou postupně promítnuty do informačního systému autorizovaných osob. V rozhodnutí o autorizaci budou zohledňovány u nově vydávaných autorizací a při první změně stávajících autorizací.

JUDr. Libor Dvořák, Ph.D.

ředitel odboru legislativního

podepsáno elektronicky

Ing. Kurt Dědič

ředitel odboru ochrany ovzduší

podepsáno elektronicky